

Wykład:

INFLACJA

Inflacja - definicja

Inflacja – wzrost ogólnego poziomu cen.

Deflacja – spadek ogólnego poziomu cen.

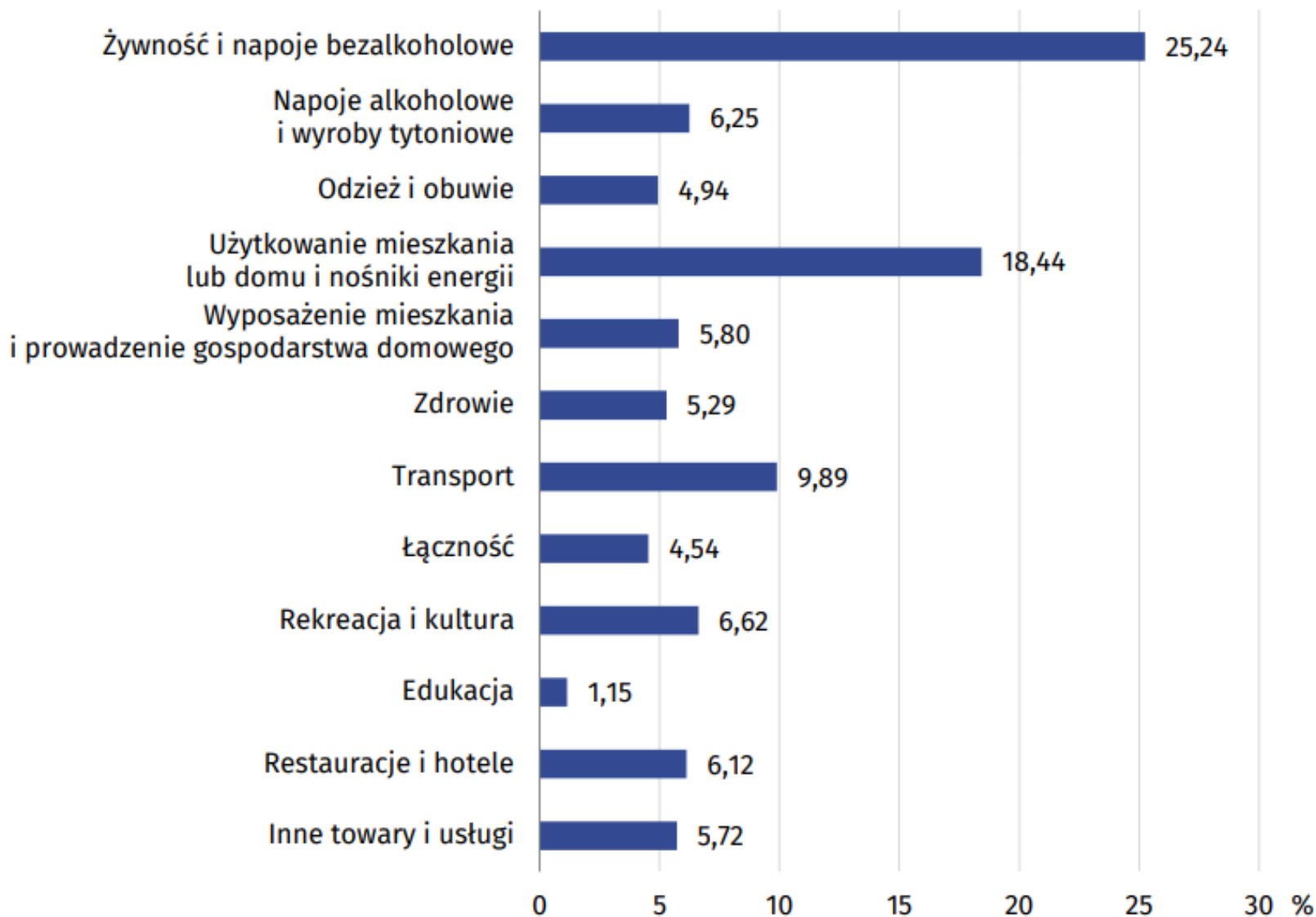
Dezinflacja – spadek tempa inflacji.

Pomiar inflacji

Indeks cen konsumpcyjnych (CPI – Consumer Price Index) – obliczany jest na podstawie obserwacji zmian wytypowanych towarów i usług konsumpcyjnych (od 1500 do 1800), w kilkuset punktach na terenie całego kraju.

System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r.

Źródło: GUS, 2020.

Indeks Laspeyresa

$$I_L = \frac{\sum (q_{i0} * p_{i1})}{\sum (q_{i0} * p_{i0})}$$

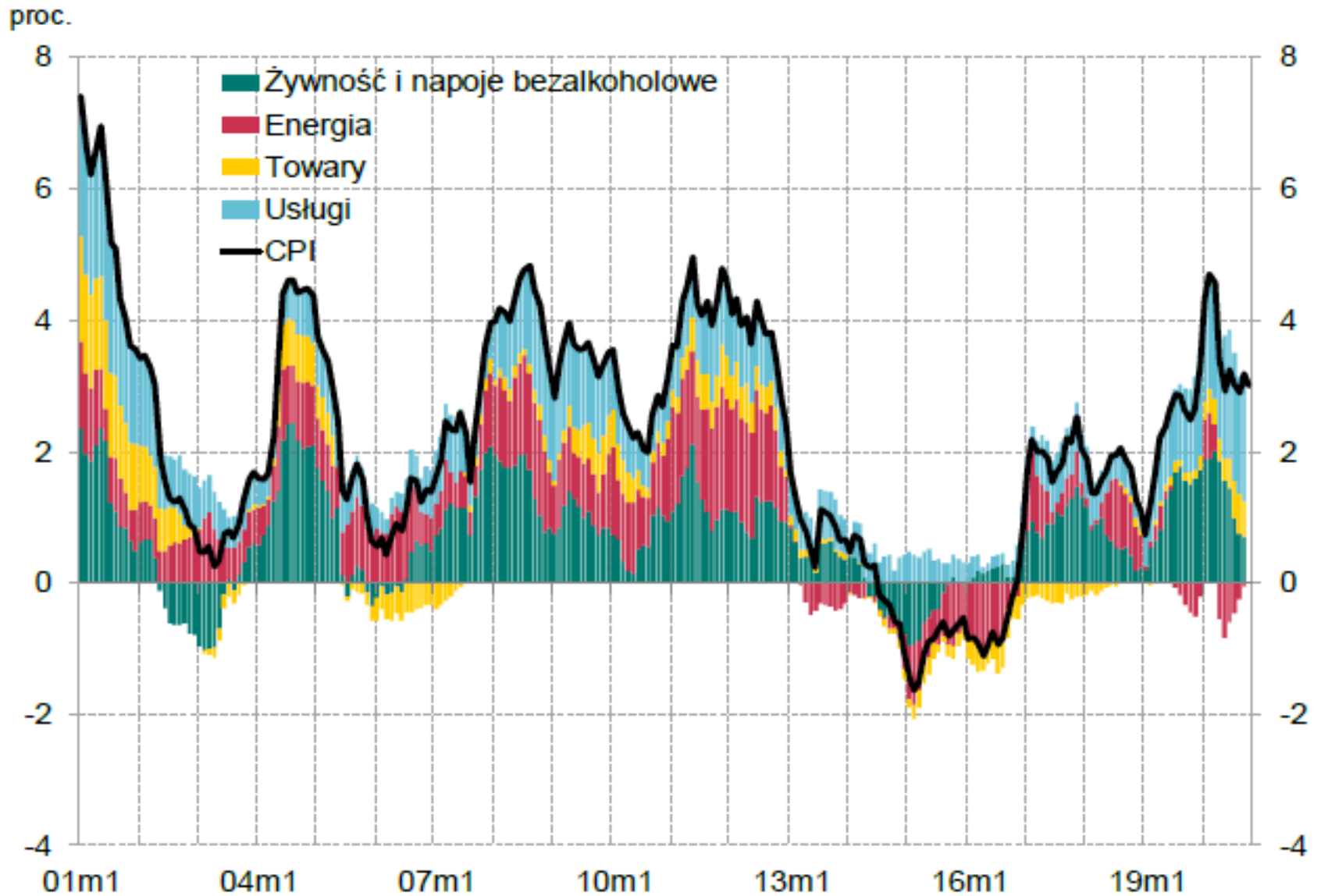
q_{i0} - ilości z roku bazowego

Indeks Paaschego

$$I_P = \frac{\sum (q_{i1} * p_{i1})}{\sum (q_{i1} * p_{i0})}$$

q_{i1} - ilości z roku bieżącego

Dynamika cen konsumpcyjnych w Polsce i wkład głównych kategorii dóbr i usług

Ceny detaliczne towarów i usług konsumpcyjnych (1)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018
	w zł in PLN			
Mięso — za 1 kg:				
wołowe bez kości — z udźca	26,85	32,23	33,63	33,79
wieprzowe bez kości — schab środkowy (do 2015 r. — z kością)	13,68	13,79	17,30	17,16
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,96	6,60	7,11	6,92
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	21,65	24,01	26,26	26,91
Kielbasa — za 1 kg:				
sucha	27,00	29,30	31,33	31,26
wędzona	13,93	15,41	17,52 ^b	17,73
Filety z morskoka mrożone — za 1 kg	17,95	23,43	24,63	24,25
Karp świeży — za 1 kg	13,46	13,32	14,37	14,85
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg ...	9,24	12,17	13,24	13,18
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,67	2,80	2,78	2,71
Ser — za 1 kg:				
twarogowy półtłusty	12,21	13,14	13,36	13,32
dojrzewający	17,97	17,98	21,52	20,99
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,44	0,50	0,75	0,63
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% — za 200 g	4,27	3,98	6,75	6,54
Margaryna — za 400 g	3,72	3,89	3,90	3,59
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	5,97	5,82	6,03	5,95
Jabłka — za 1 kg	3,20	2,66	3,59	2,17
Kapusta biała świeża — za 1 kg	1,77	1,83	1,47	2,12
Buraki — za 1 kg	1,63	1,80	1,75	1,80
Marchew — za 1 kg	1,85	2,25	1,94	2,77

Źródło: GUS.

Ceny detaliczne towarów i usług konsumpcyjnych (2)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018
	w zł in PLN			
Ziemniaki — za 1 kg	1,43	1,19	1,13	1,59
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,94	2,44	2,62	2,13
Czekolada mleczna — za 100 g	3,29	3,71	3,66	3,84
Sól warzona — za 1 kg	0,90	1,09	1,13	1,14
Kawa naturalna, mielona — za 250 g	6,09	6,89	7,29	7,58
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	3,37	3,98	4,28	4,43
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	23,07	24,80	24,31	24,47
Wino białe gronowe, wytrawne — za 0,75 l	9,08	9,76	24,74 ^b	24,24
Piwo jasne pełne, butelkowane — za 0,5 l	2,89	2,80	2,76	2,89
Papierosy — za 20 szt.	9,67	13,03	14,10	13,76
Garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny — za 1 kpl.	467,17	662,30 ^c	665,00	606,31
Koszula męska, bawełna z poliestrem, długi rękaw	93,52	100,13	104,43	105,58
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	3,01	3,76	3,92	3,98
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) — za 1 kWh	0,59	0,65	0,65	0,65

Źródło: GUS.

Ceny detaliczne towarów i usług konsumpcyjnych (3)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018
	w zł		in PLN	
Węgiel kamienny — za 1 t	755,51	790,85	895,03	897,27
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	3,65	3,95	3,85	3,85
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 320 l (w 2010 r. — ok. 300 l, w 2015 r. — ok. 340 l)	1272	1112	1590	1634
Pralka automatyczna typu domowego, na 5—7 kg (w 2010 r. — na 5 kg) suchej bielizny	1130	1219	1275	1289
Odkurzacz typu domowego	350,39	349,65	360,19	400,93
Żelazko z nawilżaczem	185,49	205,36	213,56	217,80
Proszek do prania — za 300 g (w 2010 r. — za 400 g, w 2015 r. — za 280 g)	4,43	5,33	5,48	5,52
„Vitaminum C”, drażetki 0,2 g — za 50 szt. (w 2010 r. — za 30 szt.)	2,54	5,56	5,59	5,69
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	90,26	100,85	106,31
Samochód osobowy, poj. silnika 1000 cm ³ (w 2010 r. — poj. silnika 1100 cm ³ , w latach 2015 i 2017 — 1200 cm ³), wersja standardowa ^b	27702	33575	42854	47873
Rower górski	868,39	1188	1301	1368
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	4,81	4,33	4,70	4,90

Źródło: GUS.

Rodzaje inflacji - wg tempa wzrostu cen w skali roku

2 - 4%

- inflacja pełzająca

5 - 10%

- inflacja krocząca

11 - 50% (ew. 11 - 100%)

- inflacja galopująca

pow. 50% (ew. pow. 100%)

- hiperinflacja

Hiperinflacja w Niemczech (1923)

1 USD = 4,200,000,000,000 DM

Roczne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok	Wskaźnik cen przy podstawie rok poprzedni = 100	Rok	Wskaźnik cen przy podstawie rok poprzedni = 100	Rok	Wskaźnik cen przy podstawie rok poprzedni = 100	Rok	Wskaźnik cen przy podstawie rok poprzedni = 100	Rok	Wskaźnik cen przy podstawie rok poprzedni = 100
1950	107,5	1965	100,9	1980	109,4	1995	127,8	2010	102,6
1951	109,6	1966	101,2	1981	121,2	1996	119,9	2011	104,3
1952	114,4	1967	101,5	1982	200,8	1997	114,9	2012	103,7
1953	141,9	1968	101,6	1983	122,1	1998	111,8	2013	100,9
1954	93,7	1969	101,4	1984	115,0	1999	107,3	2014	100,0
1955	97,6	1970	101,1	1985	115,1	2000	110,1	2015	99,1
1956	99,0	1971	99,9	1986	117,7	2001	105,5	2016	99,4
1957	105,4	1972	100,0	1987	125,2	2002	101,9	2017	102,0
1958	102,7	1973	102,8	1988	160,2	2003	100,8	2018	101,6
1959	101,1	1974	107,1	1989	351,1	2004	103,5	2019	102,3
1960	101,8	1975	103,0	1990	685,8	2005	102,1	2020	
1961	100,7	1976	104,4	1991	170,3	2006	101,0	2021	
1962	102,5	1977	104,9	1992	143,0	2007	102,5	2022	
1963	100,8	1978	108,1	1993	135,3	2008	104,2	2023	
1964	101,2	1979	107,0	1994	132,2	2009	103,5	2024	

Źródło: GUS.

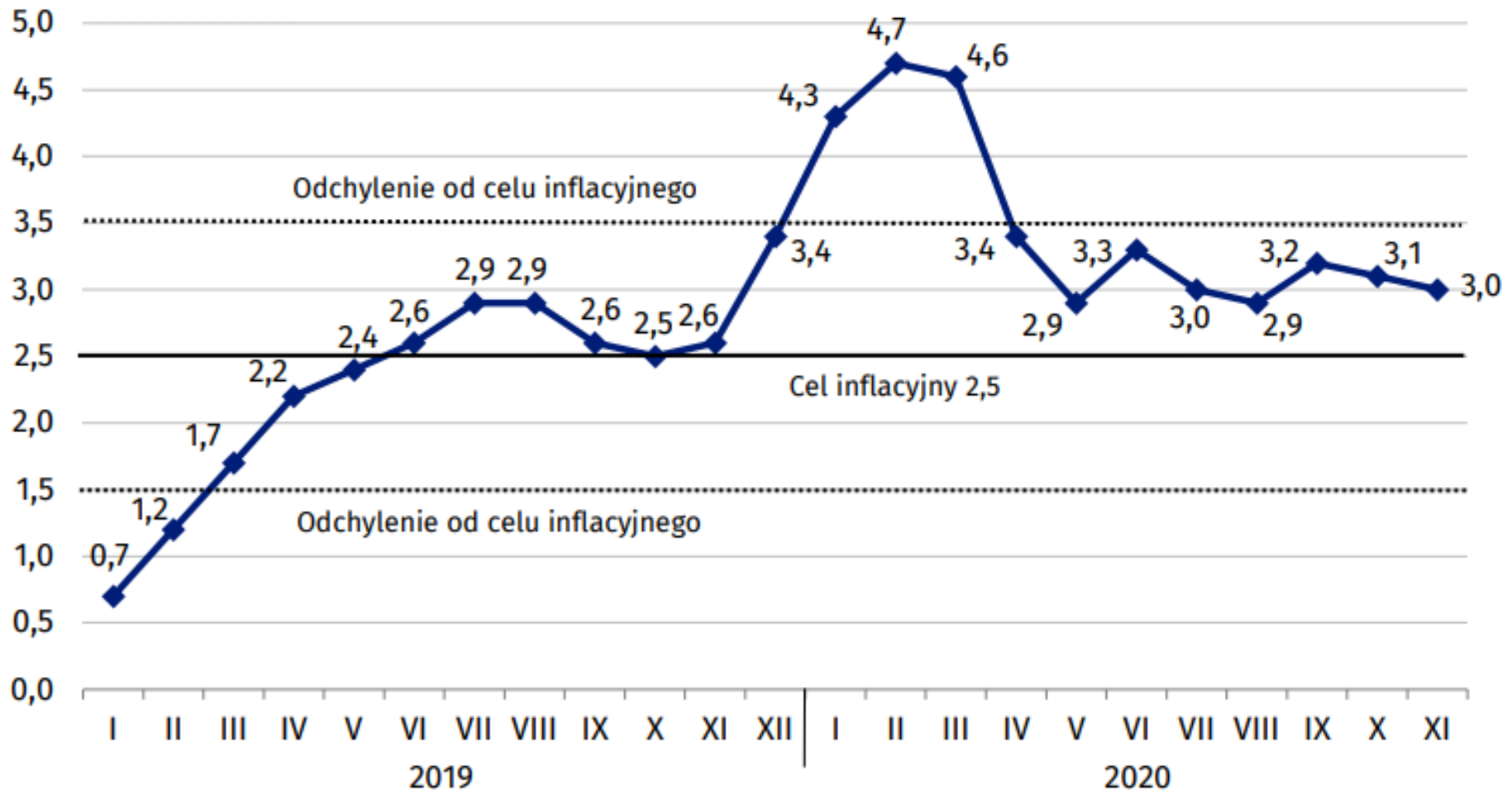
Rok	Stopa inflacji (CPI) (w %)
2013	0,9
2012	3,7
2011	4,3
2010	2,6
2009	3,5
2008	4,2
2007	2,5
2006	1,0
2005	2,1
2004	3,5
2003	0,8
2002	1,9
2001	5,5
2000	10,1
1999	7,3
1998	11,8
1997	14,9
1996	19,9
1995	27,8
1994	32,2
1993	35,3
1992	43,0
1991	70,3
1990	585,8
1989	251,1

Stopa inflacji w Polsce, 1989-2019

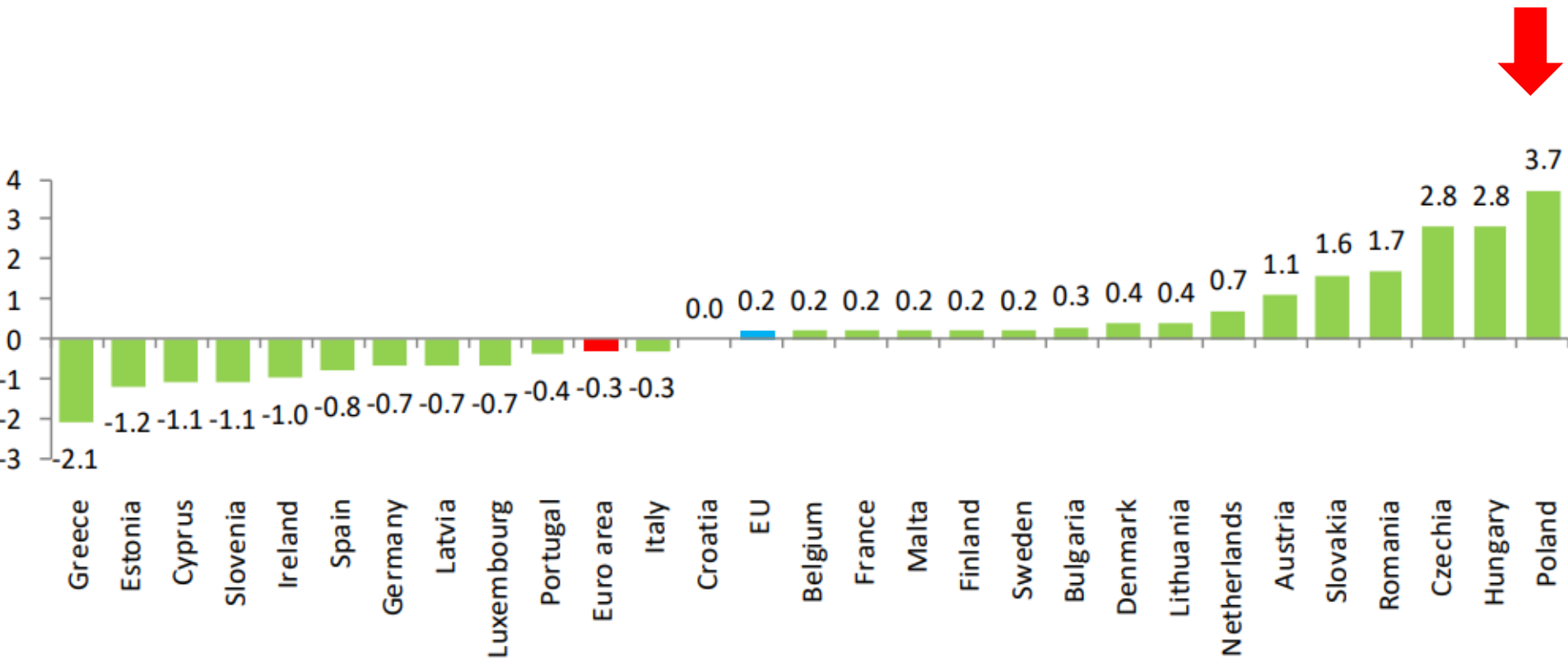
2019	2,3
2018	1,6
2017	2,0
2016	-0,6
2015	-0,9
2014	0,0

Źródło: GUS.

Stopa inflacji w Polsce, 2019 - 2020

Stopa inflacji w krajach UE, XI 2020

Źródło: Eurostat, 2020.

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2020			I-XI 2020
	XI 2019= =100	XII 2019= =100	X 2020= =100	I-XI 2019= =100
OGÓŁEM	103,0	102,2	100,1	103,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	100,8	99,9	105,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,3	104,4	100,0	104,4
Odzież i obuwie	96,6	97,3	98,8	97,5
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	107,4	107,3	100,2	107,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,8	101,9	100,1	100,9
Zdrowie	105,2	105,0	100,1	104,8
Transport	95,6	92,4	99,8	94,4
Łączność	105,5	105,1	101,0	103,5
Rekreacja i kultura	103,0	102,5	100,1	102,8
Edukacja	105,7	105,7	100,2	105,4
Restauracje i hotele	105,8	105,6	101,0	105,9
Inne towary i usługi	103,7	102,4	100,5	103,0

Ceny detaliczne towarów i usług konsumpcyjnych XI 2020

Źródło: GUS.

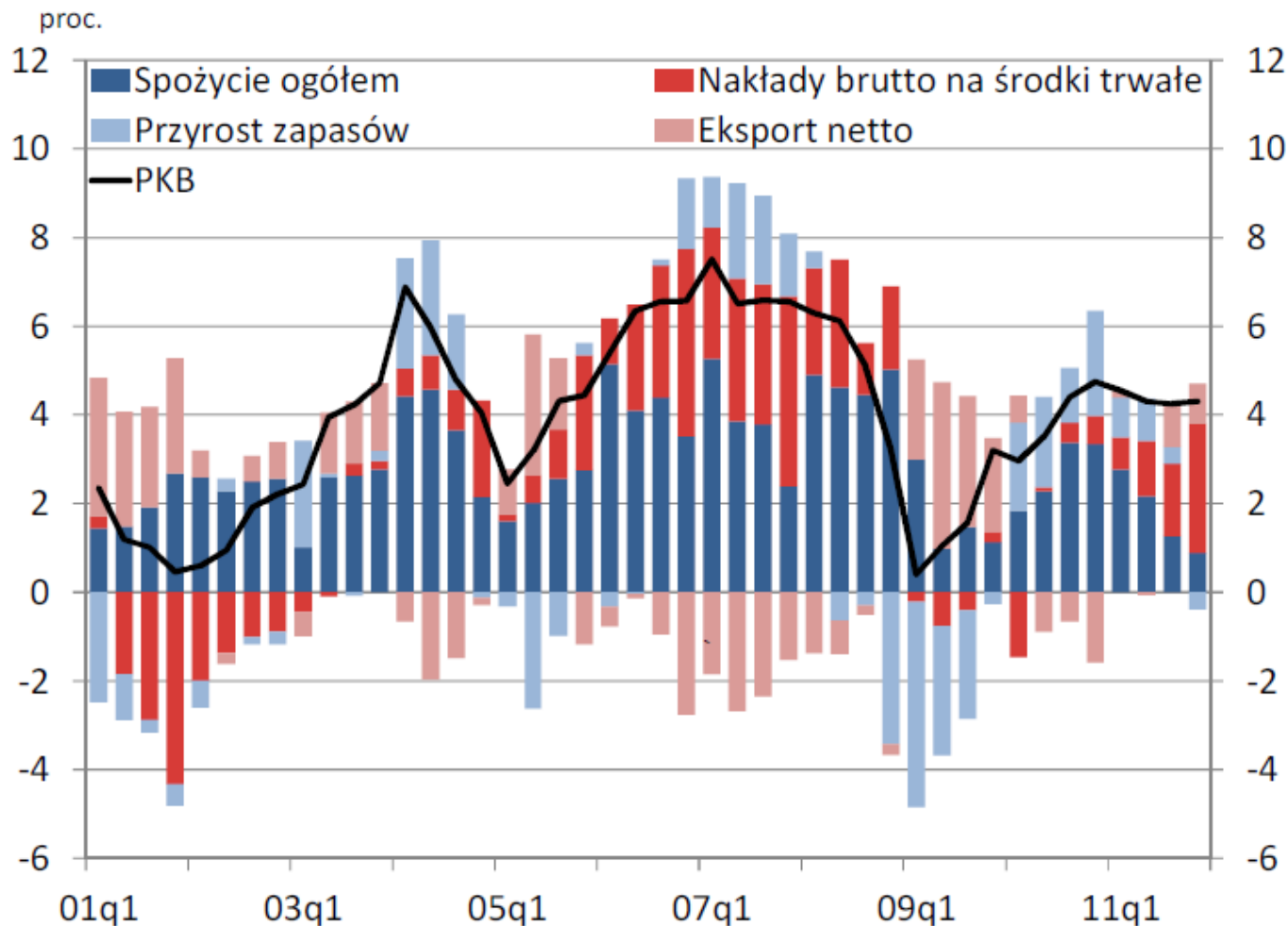
Rodzaje inflacji - wg przyczyn

Inflacja ciągniona przez popyt (*demand-pull inflation*) - występuje wtedy, gdy całkowita wielkość planowanych wydatków wzrasta szybciej niż całkowita wielkość produkcji.

Inflacja pchana przez koszty (*cost-push inflation*) - występuje wtedy, gdy cena jednego lub kilku zasobów ulega zwiększeniu oraz w sytuacji, gdy nałożone są ograniczenia na podaż jednego lub kilku zasobów.

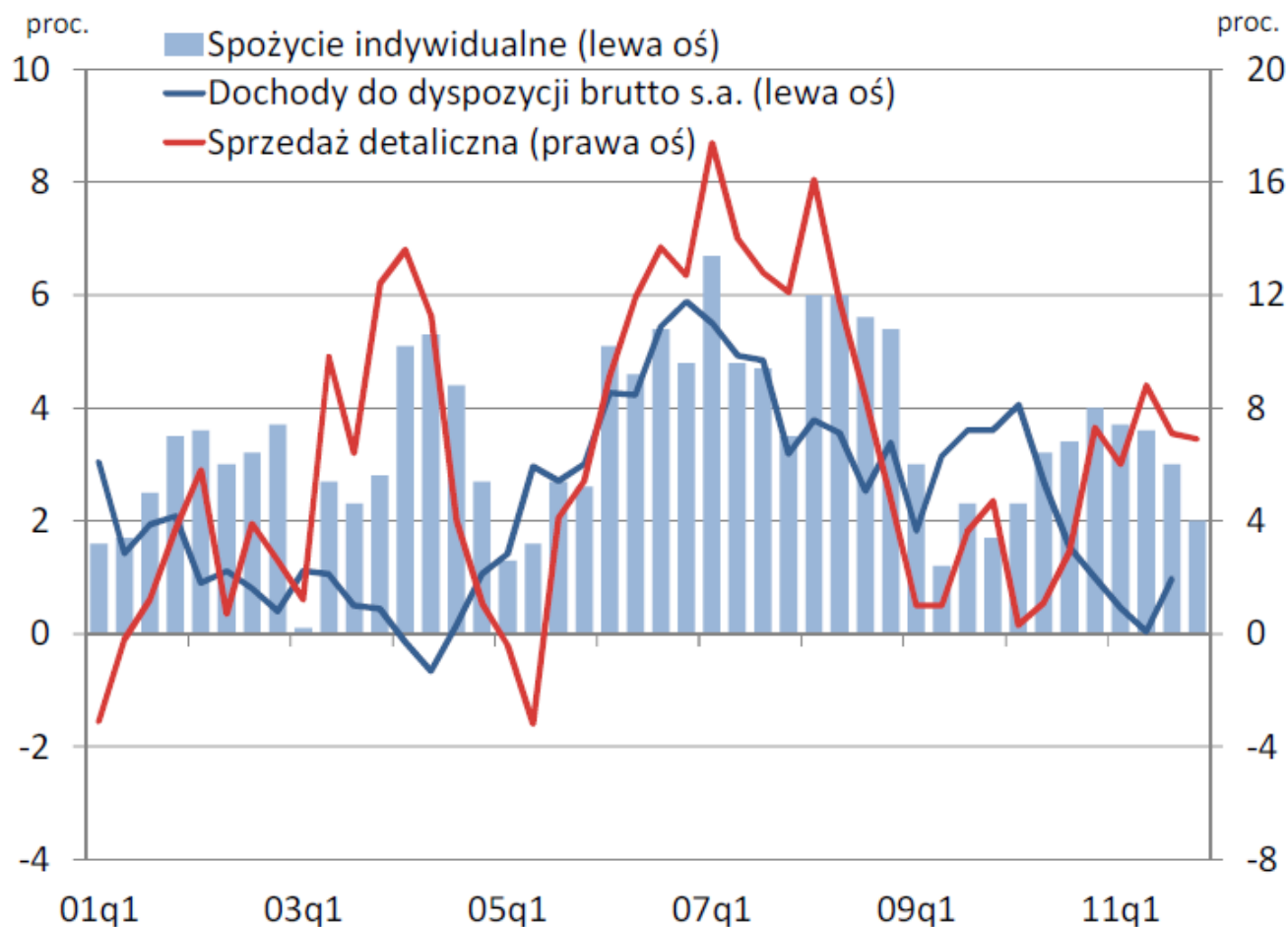
Inflacja strukturalna (*structural inflation*) - występuje wtedy, gdy producenci nie są w stanie nadążyć za zmianami struktury popytu i pojawiają się niedobory najbardziej poszukiwanych produktów.

Udziały składników popytu finalnego we wzroście PKB

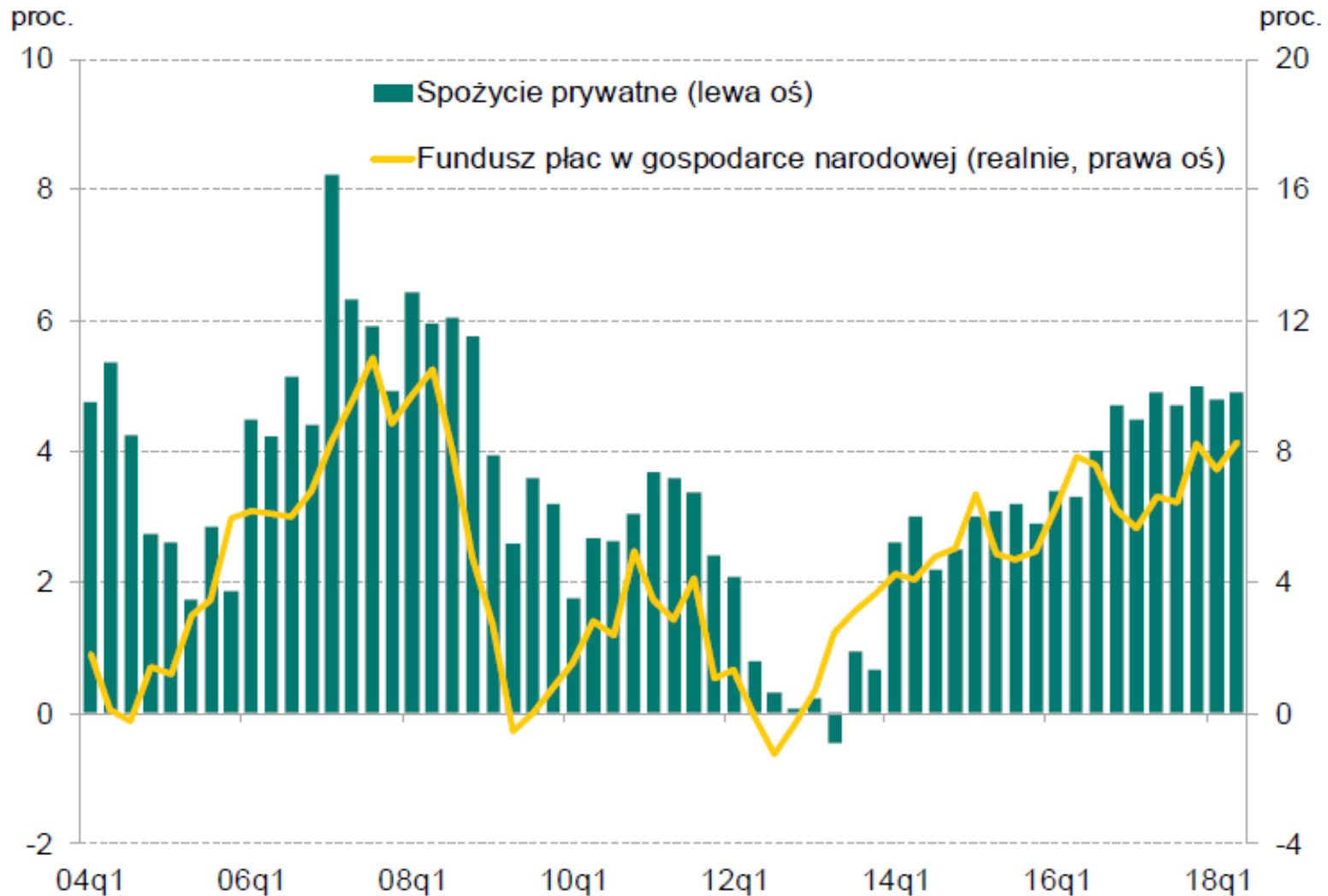
2003				2004				2005				2006				2007				2008				2009				2010				2011			
I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
0,5	0,5	0,8	1,5	1,6	3,3	4,5	4,4	3,6	2,3	1,6	1,1	0,6	0,8	1,4	1,3	2,0	2,4	2,0	3,5	4,1	4,3	4,7	3,8	3,3	3,7	3,5	3,3	3,0	2,3	2,2	2,9	3,8	4,6	4,1	4,6

Spożycie indywidualne, dochody do dyspozycji i sprzedaż detaliczna (r/r, ceny stałe)

2003				2004				2005				2006				2007				2008				2009				2010				2011			
I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
0,5	0,5	0,8	1,5	1,6	3,3	4,5	4,4	3,6	2,3	1,6	1,1	0,6	0,8	1,4	1,3	2,0	2,4	2,0	3,5	4,1	4,3	4,7	3,8	3,3	3,7	3,5	3,3	3,0	2,3	2,2	2,9	3,8	4,6	4,1	4,6

Spożycie i fundusz płac (r/r)

2012				2013				2014				2015				2016				2017				2018			
I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
4,1	4,0	3,9	2,9	1,3	0,5	1,1	0,7	0,6	0,3	-0,3	-0,7	-1,5	-0,9	-0,7	-0,6	-0,9	-0,9	-0,8	0,2	2,0	1,8	1,9	2,2	1,5	1,7	2,0	1,4

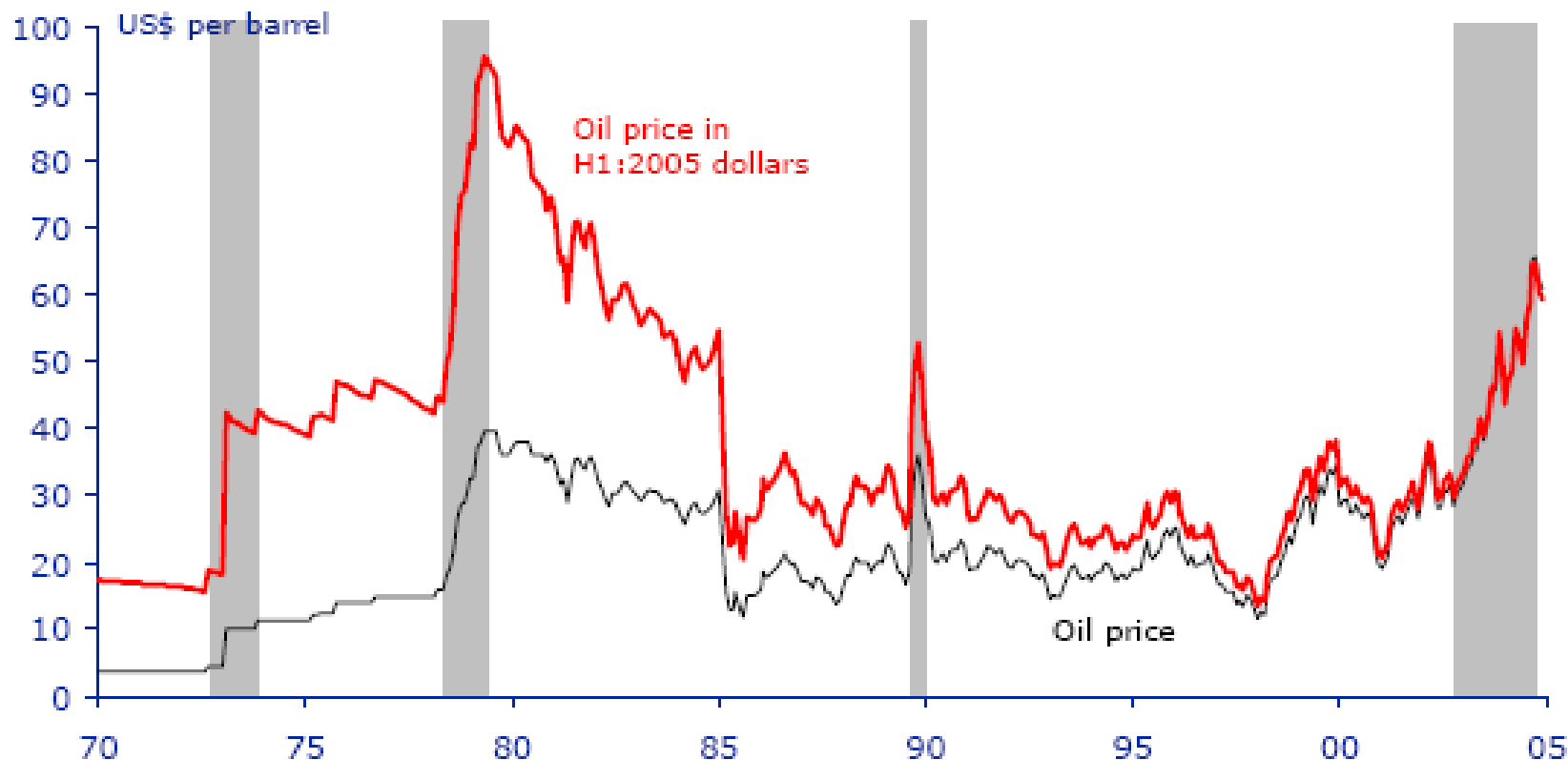
Inflacja a deficyt sektora finansów publicznych, 17 krajów OECD 1971-1999

Badany okres	Przeciętna inflacja (w %) przy różnym poziomie deficytu sektora finansów publicznych (w relacji do PKB)					
	[0; 1,5]	[1,5; 3]	[3; 4,5]	[4,5; 6]	[6; 7,5]	[7,5 +]
1971-1999	6,86	5,59	5,64	6,76	8,12	8,48
1980-1999	4,05	4,47	4,53	5,20	6,29	7,71
1990-1999	2,88	2,74	2,60	3,28	4,25	3,39

Źródło: Rzońca A.: Polityka fiskalna a inflacja. "Bank i Kredyt", maj 2002.

Zmiana cen nominalnych i realnych ropy naftowej

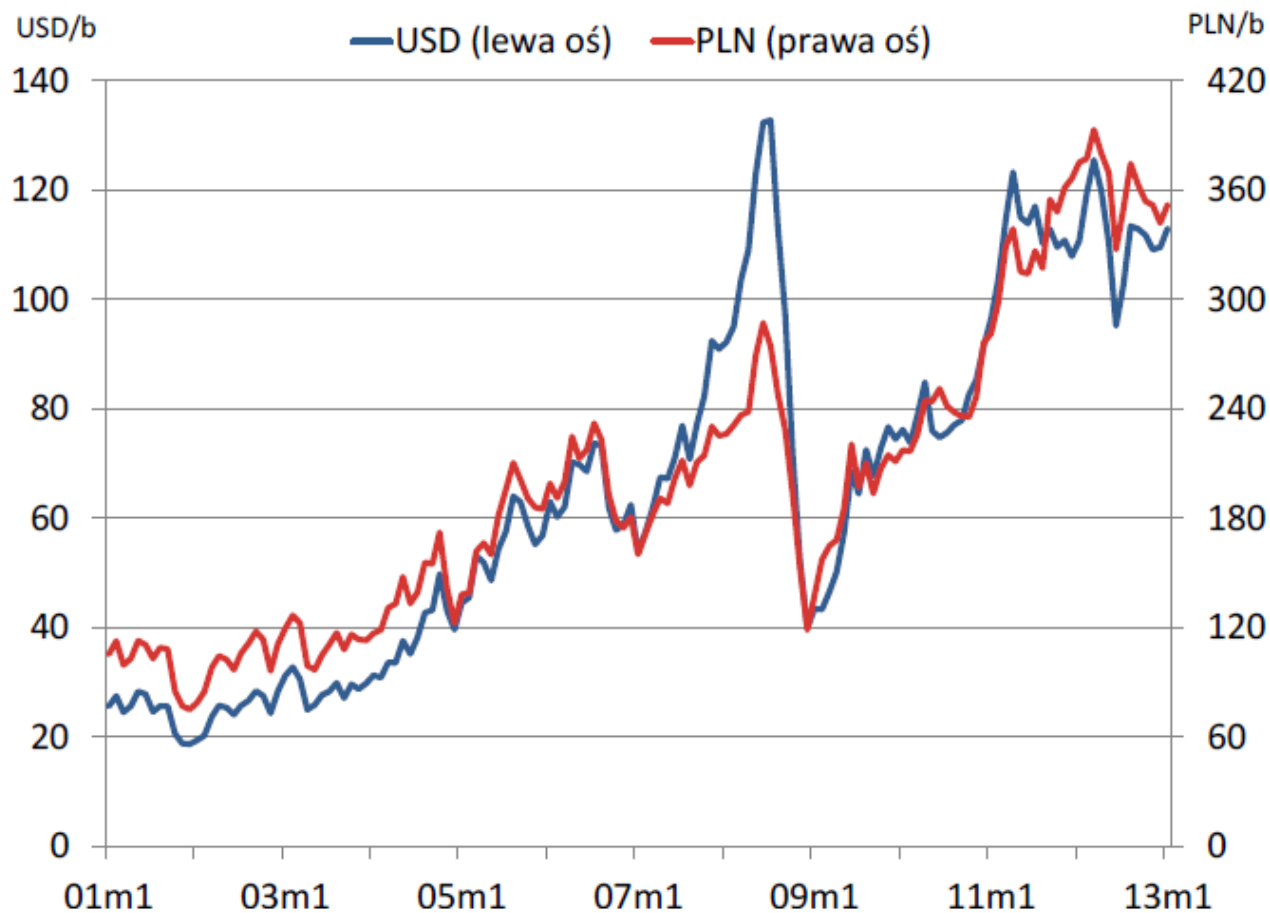
Nominal and real oil price

Note: Oil price is West Texas Intermediate

Source: Thomson Financial Datastream; US Bureau of Labor Statistics; Economics@ANZ.

Ceny ropy naftowej Brent w USD i PLN

2003				2004				2005				2006				2007				2008				2009				2010				2011			
I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
0,5	0,5	0,8	1,5	1,6	3,3	4,5	4,4	3,6	2,3	1,6	1,1	0,6	0,8	1,4	1,3	2,0	2,4	2,0	3,5	4,1	4,3	4,7	3,8	3,3	3,7	3,5	3,3	3,0	2,3	2,2	2,9	3,8	4,6	4,1	4,6

Notowania cen ropy naftowej Brent w USD

ROPA

2019-12-06

64,37 USD/baryłka 1,72% 1,09

I 2018	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2019	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1,9	1,4	1,3	1,6	1,7	2,0	2,0	2,0	1,9	1,8	1,3	1,1	0,7	1,2	1,7	2,2	2,4	2,6	2,9	2,9	2,6	2,5

Źródło: bankier.pl i GUS.

Notowania cen ropy naftowej Brent w USD, 2020

ROPA

2020-12-18

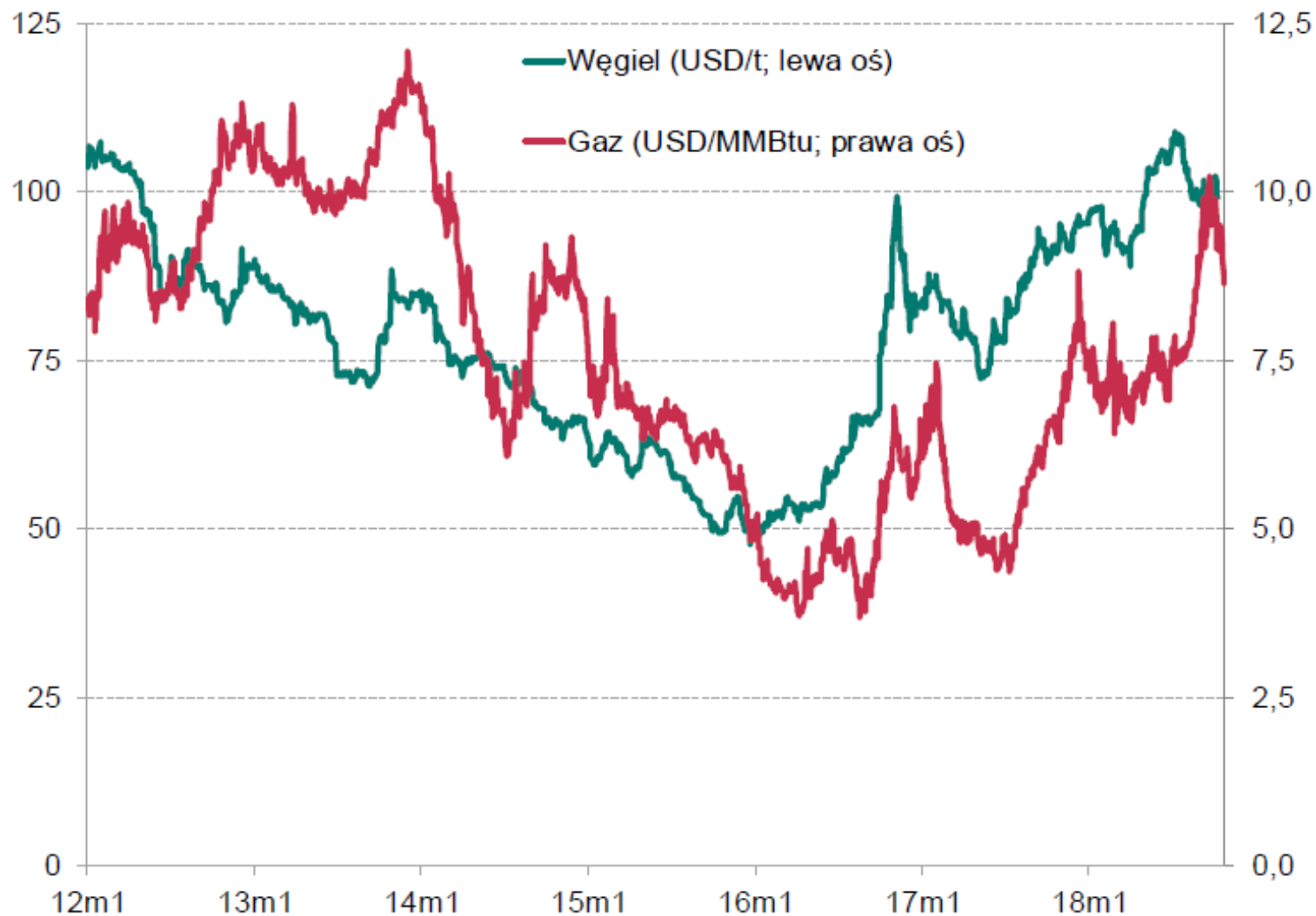
52,32 USD/baryłka 1,59% 0,82

I 2020	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
4,3	4,7	4,6	3,4	2,9	3,3	3,0	2,9	3,2	3,1	3,0

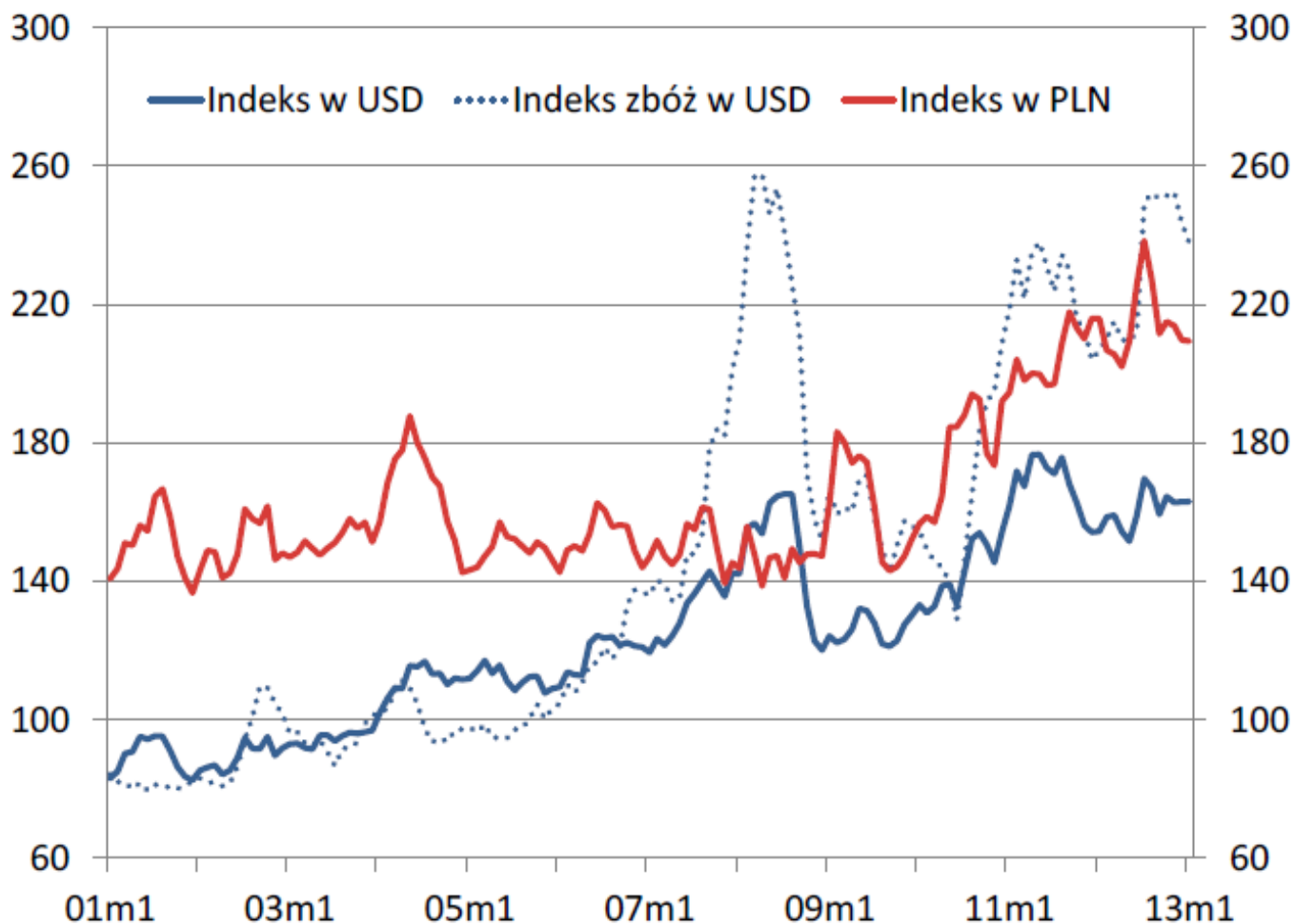
Źródło: bankier.pl i GUS.

Ceny surowców energetycznych

2012				2013				2014				2015				2016				2017				2018			
I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
4,1	4,0	3,9	2,9	1,3	0,5	1,1	0,7	0,6	0,3	-0,3	-0,7	-1,5	-0,9	-0,7	-0,6	-0,9	-0,9	-0,8	0,2	2,0	1,8	1,9	2,2	1,5	1,7	2,0	1,4

Indeks cen surowców rolnych na rynkach światowych (I kw. 1995=100)

2003				2004				2005				2006				2007				2008				2009				2010				2011			
I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
0,5	0,5	0,8	1,5	1,6	3,3	4,5	4,4	3,6	2,3	1,6	1,1	0,6	0,8	1,4	1,3	2,0	2,4	2,0	3,5	4,1	4,3	4,7	3,8	3,3	3,7	3,5	3,3	3,0	2,3	2,2	2,9	3,8	4,6	4,1	4,6

10 najwyższych kar w Europie nałożonych na kartele

Year	Case name	Amount in €*
2016/2017	Trucks	3 807 022 000
2012	TV and computer monitor tubes	1 409 588 000
2013/2016	Euro interest rates derivatives (EIRD)**	1 310 039 000
2008	Carglass	1 185 500 000
2014	Automotive bearings	953 306 000
2007	Elevators and escalators	832 422 250
2001	Vitamins	790 515 000
2010/2017	Airfreight (incl. re-adoption)	785 345 000
++2013/2015++	Yen interest rate derivatives (YIRD)	669 719 000
2007/2012	Gas insulated switchgear (incl. re-adoption)	675 445 000

Źródło: EC.

<u>Company</u>	<u>Parent</u>	<u>Parent Major Industry</u>	<u>Primary Offense Type</u>	<u>Year</u>	<u>Agency</u>	<u>Penalty Amount</u> ▼
American International Group	American International Group	financial services	price-fixing or anti-competitive practices	2006	NY-AG	(*) \$1,619,000,000
Cephalon Inc.	Teva Pharmaceutical Industries	pharmaceuticals	consumer protection violation	2015	FTC	\$1,200,000,000
Marsh & McLennan Companies, Inc.	Marsh & McLennan	financial services	price-fixing or anti-competitive practices	2005	MULTI-AG	\$850,000,000
Sutter Health	Sutter Health	healthcare services	price-fixing or anti-competitive practices	2019	CA-AG	\$575,000,000
AU Optronics Corporation	AU Optronics	electrical and electronic equipment	price-fixing or anti-competitive practices	2012	DOJ_ANTITRUST	\$500,000,000
Yazaki Corporation	Yazaki	automotive parts	price-fixing or anti-competitive practices	2012	DOJ_ANTITRUST	\$470,000,000
Apple Inc.	Apple Inc.	electrical and electronic equipment	price-fixing or anti-competitive practices	2014	MULTI-AG	\$450,000,000
Bridgestone Corp.	Bridgestone	automotive parts	price-fixing or anti-competitive practices	2014	DOJ_ANTITRUST	\$425,000,000
LG Display Co. Ltd.	LG	diversified	price-fixing or anti-competitive practices	2008	DOJ_ANTITRUST	\$400,000,000
LG Display Co., Ltd.	LG	diversified	price-fixing or anti-competitive practices	2012	MULTI-AG	\$380,000,000
Kolon Industries Inc.	Kolon Industries	chemicals	price-fixing or anti-competitive practices	2015	DOJ_CRIMINAL	\$360,000,000
Air France-KLM	Air France-KLM	airlines	price-fixing or anti-competitive practices	2008	DOJ_ANTITRUST	\$350,000,000
British Airways PLC	International Airlines Group	airlines	price-fixing or anti-competitive practices	2007	DOJ_ANTITRUST	\$300,000,000

Zmowy cenowe – kary w USA

558 przypadków (od 2000 r.)

Źródło:
violationtracker.
goodjobsfirst.org/

Koszty inflacji (mikro)

- ✓ straty posiadaczy gotówki
- ✓ koszty zmienianych kart dań
- ✓ koszty zdzieranych zelówek
- ✓ straty pożyczkodawców (przy stałym %)
- ✓ straty pożyczkobiorców (przy zmiennym %)
- ✓ straty firm mających słabą pozycję na rynku
- ✓ strata czasu (planowanie, inwestowanie, analizy)
- ✓ straty osób posiadających stałe dochody
- ✓ redystrybucja dochodów
- ✓ taksflacja

Koszty inflacji (makro)

- ✓ spadek dochodów realnych
- ✓ wzrost nominalnych stóp %
- ✓ pojawienie się oczekiwań inflacyjnych
- ✓ zmniejszenie tempa wzrostu gosp. (w długim okresie)
- ✓ brak zaufania do walut

Denominacja złotego w 1995

10000 zł = 1 nowy zł

=

Banknot 500 mld dinarów Jugosławia (ok. 1993)

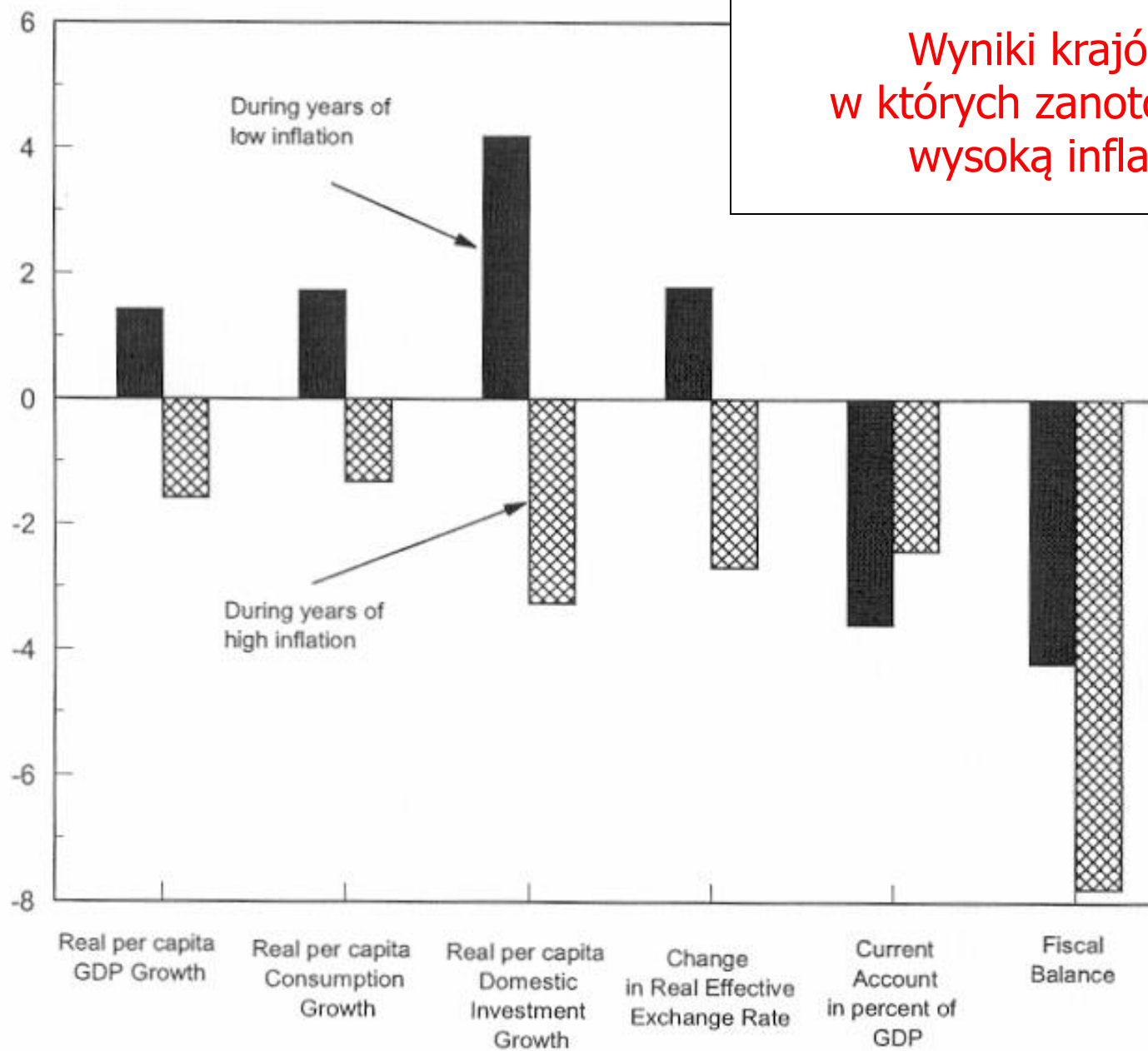

Źródło: Bank of Serbia

Wybrane kraje, w których zanotowano hiperinflację

Countries			During Hyperinflation				
			Duration (in months)	Cumulative Inflation	Monthly Inflation Rate		
					Geometric Average	Median	Highest
Angola 3/	Dec-94	Jun-96	19	62,445.9	40.3	36.0	84.1
Argentina	May-89	Mar-90	11	15,167.0	58.0	61.6	196.6
Bolivia	Apr-84	Sep-85	18	97,282.4	46.6	51.8	182.8
Brazil	Dec-89	Mar-90	4	692.7	67.8	70.2	80.8
Nicaragua	Jun-86	Mar-91	58	11,895,866,143	37.8	31.4	261.2
Congo, Dem. Rep. of	Oct-91	Sep-92	12	7,689.2	43.8	35.2	114.2
Congo, Dem. Rep. of	Nov-93	Sep-94	11	69,502.4	81.3	65.0	250.0
Armenia	Oct-93	Dec-94	15	34,158.2	47.6	44.5	437.8
Azerbaijan	Dec-92	Dec-94	25	41,742.1	27.3	23.1	64.4
Georgia	Sep-93	Sep-94	13	76,218.7	66.6	66.3	211.2
Tajikistan	Apr-93	Dec-93	9	3,635.7	49.5	36.4	176.9
Tajikistan	Aug-95	Dec-95	5	839.2	56.5	63.0	78.1
Turkmenistan	Nov-95	Jan-96	3	291.4	57.6	55.7	62.5
Ukraine	Apr-91	Nov-94	44	1,864,714.5	25.0	14.9	285.3
Serbia	Feb-93	Jan-94	12	156,312,790.0	228.2	54.2	175,092.8

Wyniki krajów,
w których zanotowano
wysoką inflację

Wskaźniki korelacji dla inflacji i stopy wzrostu nominalnego GDP (1960-1990)

Próba	Wskaźnik korelacji
110 państw	-0,101*
w tym próbki:	
21 krajów OECD	0,390
14 krajów Ameryki Łacińskiej	-0,342

* Nikaragua wykluczona (razem z tym krajem ogólny wskaźnik korelacji = - 0,243)

Kraje OECD o różnym poziomie inflacji (średnia z lat 2001-2010)

Grupa	Kraje (wskaźnik inflacji; w %)
Grupa I. Najniższa inflacja	Japonia (-0,3%), Szwajcaria (0,9%), Szwecja (1,5%), Niemcy (1,6%), Finlandia (1,7%), Austria (1,9%), Francja (1,9%)
Grupa II. Średnia inflacja	Norwegia (2,0%), Kanada (2,0%), Dania (2,0%), Belgia (2,1%), Wielka Brytania (2,1%), Holandia (2,1%), Izrael (2,2%), Włochy (2,2%)
Grupa III. Najwyższa inflacja	Irlandia (2,3%), USA (2,4%), Portugalia (2,5%), Nowa Zelandia (2,7%), Hiszpania (2,8%), Australia (3,0%), Korea Płd. (3,2%), Grecja (3,4%)

Polska 2,8

Inflacja a stopy procentowe

Grupa państw	Średnia stopa inflacji 2001-2010	Stopy procentowe krótkoterminowe (3 miesięczne)	Stopy procentowe długoterminowe (10 letnie)
Grupa I. Najniższa inflacja	1,3	2,2	3,5
Grupa II. Średnia inflacja	2,1	3,4	4,5
Grupa III. Najwyższa inflacja	2,8	3,7	4,9

Polska [2,8; 6,5; ...]

Źródło: OECD.

Hipoteza Fishera – wzrost inflacji o 1 pkt. procentowy powinien doprowadzić do wzrostu nominalnych stóp procentowych również o 1 pkt. procentowy.

Inflacja a funkcjonowanie rynku

Grupa państw	Dominacja rynku*	Efektywność polityki antymonopolowej **
Grupa I. Najniższa inflacja	5,3	5,3
Grupa II. Średnia inflacja	4,9	5,1
Grupa III. Najwyższa inflacja	4,2	4,7

Polska [4,2; 4,3]

**skala 7-punktowa, na której 1 oznacza, że działalność gospodarcza została zdominowana przez niewielką liczbę grup biznesowych, a 7, że wiele firm ma wpływ na funkcjonowanie gospodarki;*

***skala 7-punktowa, na której 1 oznacza, że polityka antymonopolowa nie promuje konkurencji, a 7, że efektywnie promuje konkurencję;*

Inflacja a łapówki, transparentność polityki i efektywność systemu prawnego

Grupa państw	Nieregularne płatności i łapówki*	Transparentność polityki rządu**
Grupa I. Najniższa inflacja	6,1	5,3
Grupa II. Średnia inflacja	5,8	4,9
Grupa III. Najwyższa inflacja	5,3	4,7

Polska [4,9; 3,7; 3,1]

**skala 7-punktowa, na której 1 oznacza bardzo częste przypadki nieregularnych płatności i łapówek, a 7 brak takich sytuacji;*

***skala 7-punktowa, na której 1 oznacza, że uzyskanie informacji o zmianach polityki rządu jest niemożliwe, a 7, że jest bardzo łatwe;*

Inflacja a korupcja i zaufanie do polityków

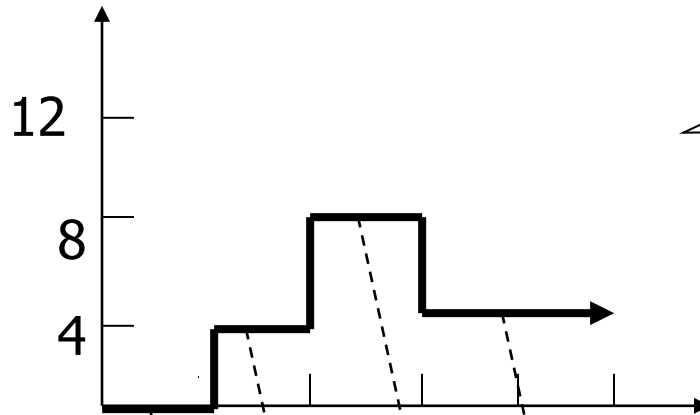
Grupa państw	Corruption Perceptions Index (TI)	Control of Corruption (WGI)	Marnotrawstwo publicznych pieniędzy*
Grupa I. Najniższa inflacja	8,3	1,8	4,2
Grupa II. Średnia inflacja	7,6	1,5	3,8
Grupa III. Najwyższa inflacja	6,8	1,2	3,2

Polska [5,5; 0,4; 3,1]

**skala 7-punktowa, na której 1 oznacza ekstremalne marnotrawstwo, a 7, że sektor publiczny jest wyjątkowo efektywny w dostarczaniu dóbr publicznych.*

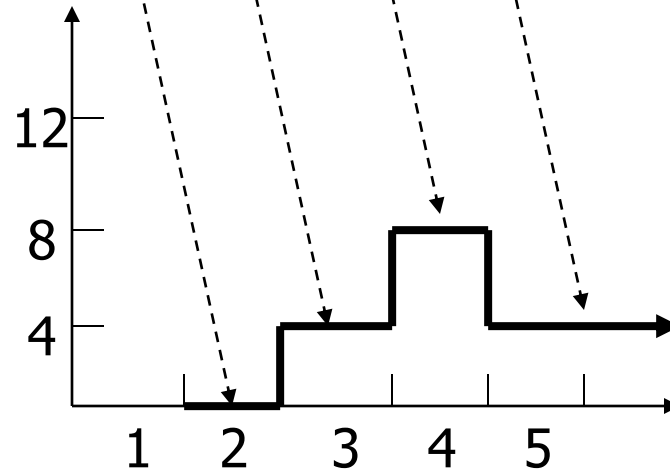
Hipoteza oczekiwań adaptacyjnych

Bieżąca
stopa inflacji
(w %)

Bieżąca
stopa inflacji

Oczekiwana
stopa inflacji
(w %)

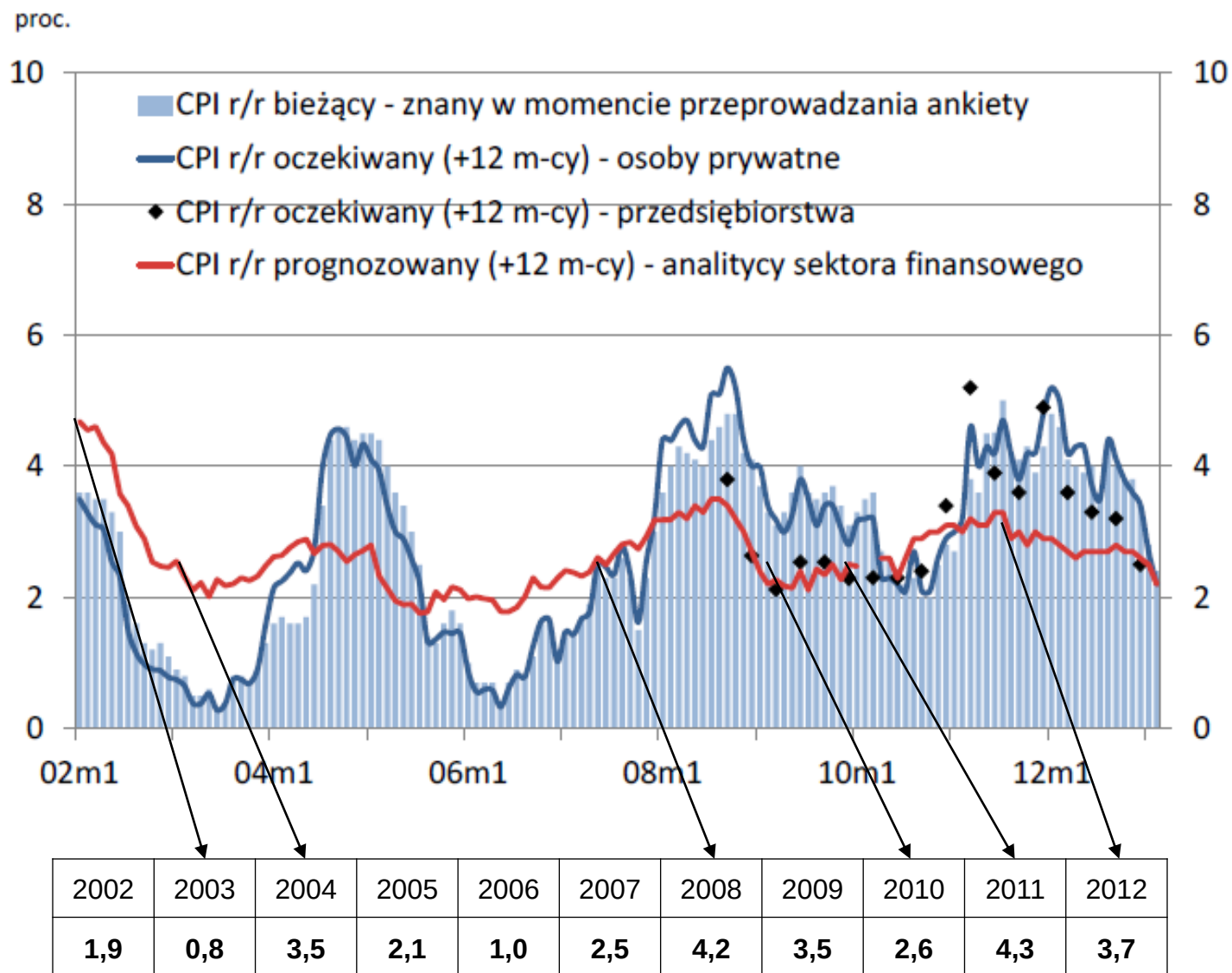

Oczekiwana
stopa inflacji
w następnym
okresie

Inflacja rzeczywista i inflacja oczekiwana w USA

Rok	Inflacja rzeczywista	Inflacja oczekiwana
1965	2,1	1,1
1966	3,2	1,7
1967	3,4	2,1
1968	3,8	2,8
1969	5,5	2,9
1970	4,5	3,6
1973	9,5	3,6
1974	11,3	3,8
1975	6,4	6,7
1976	5,2	5,6
1978	8,1	6,2
1979	11,4	7,6
1980	10,2	10,4
1981	7,6	9,7
1982	4,1	6,1

Oczekiwania inflacyjne w Polsce

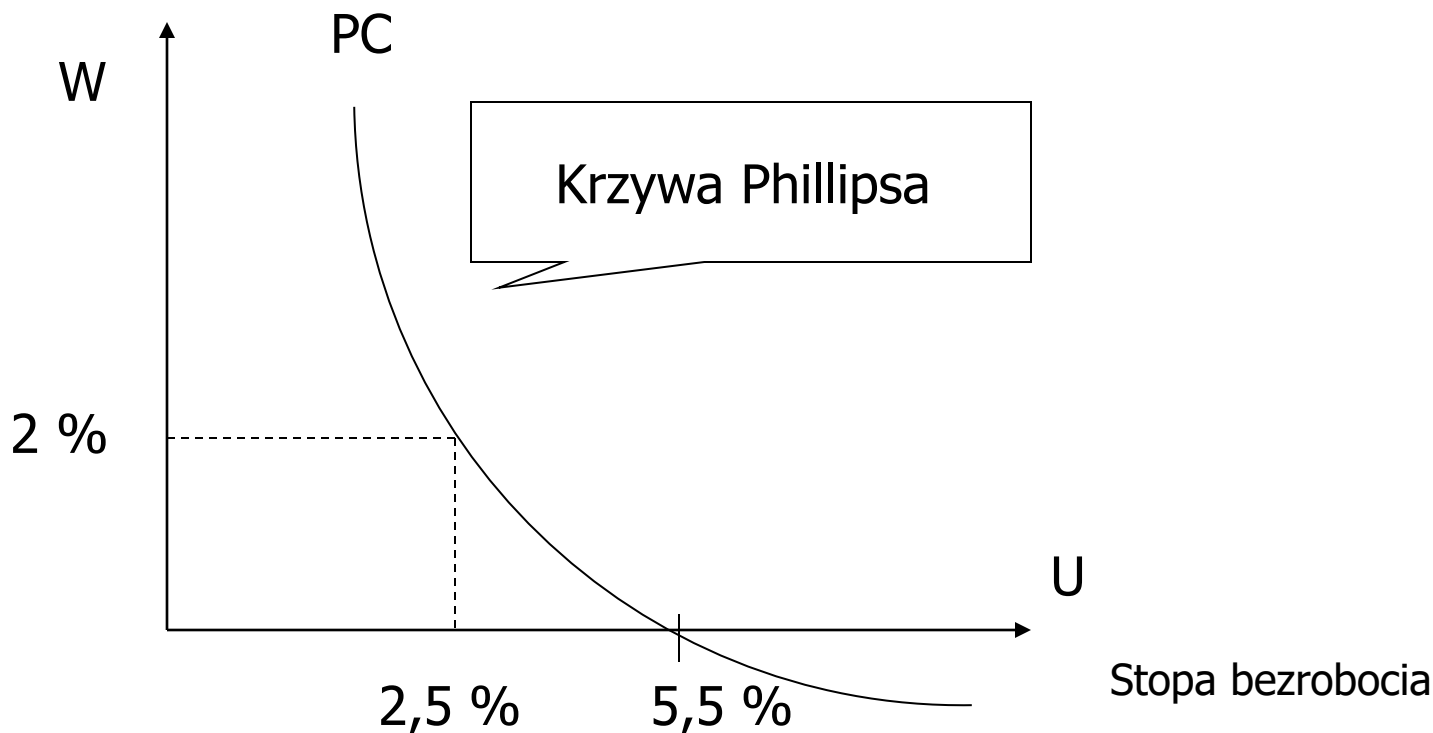

Krzywa Phillipsa

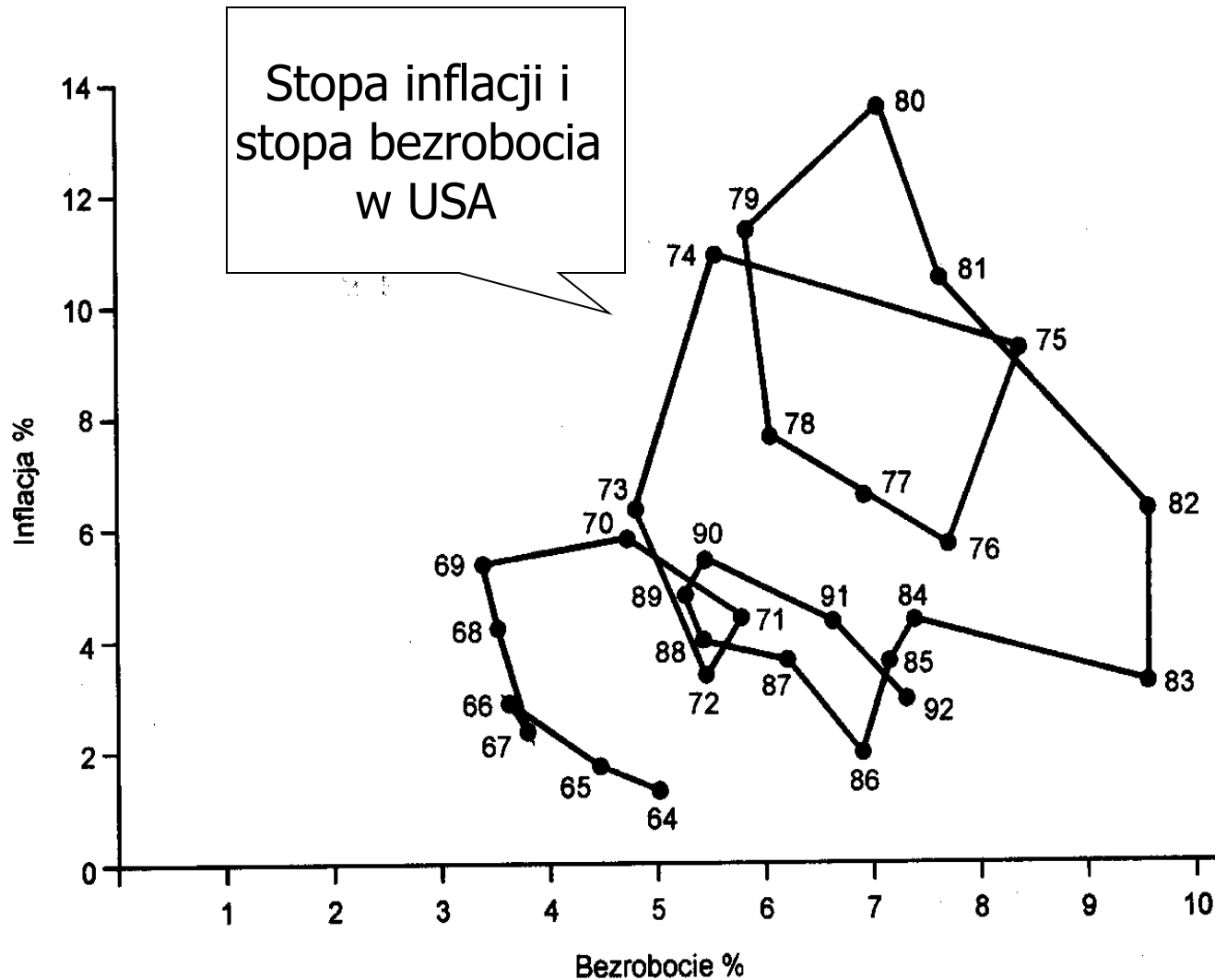
A.W.Phillips (1958):

The relationship between unemployment and the rate of change of money wage rates in the UK, 1861-1957, Economica, Nr 25, s.283-299

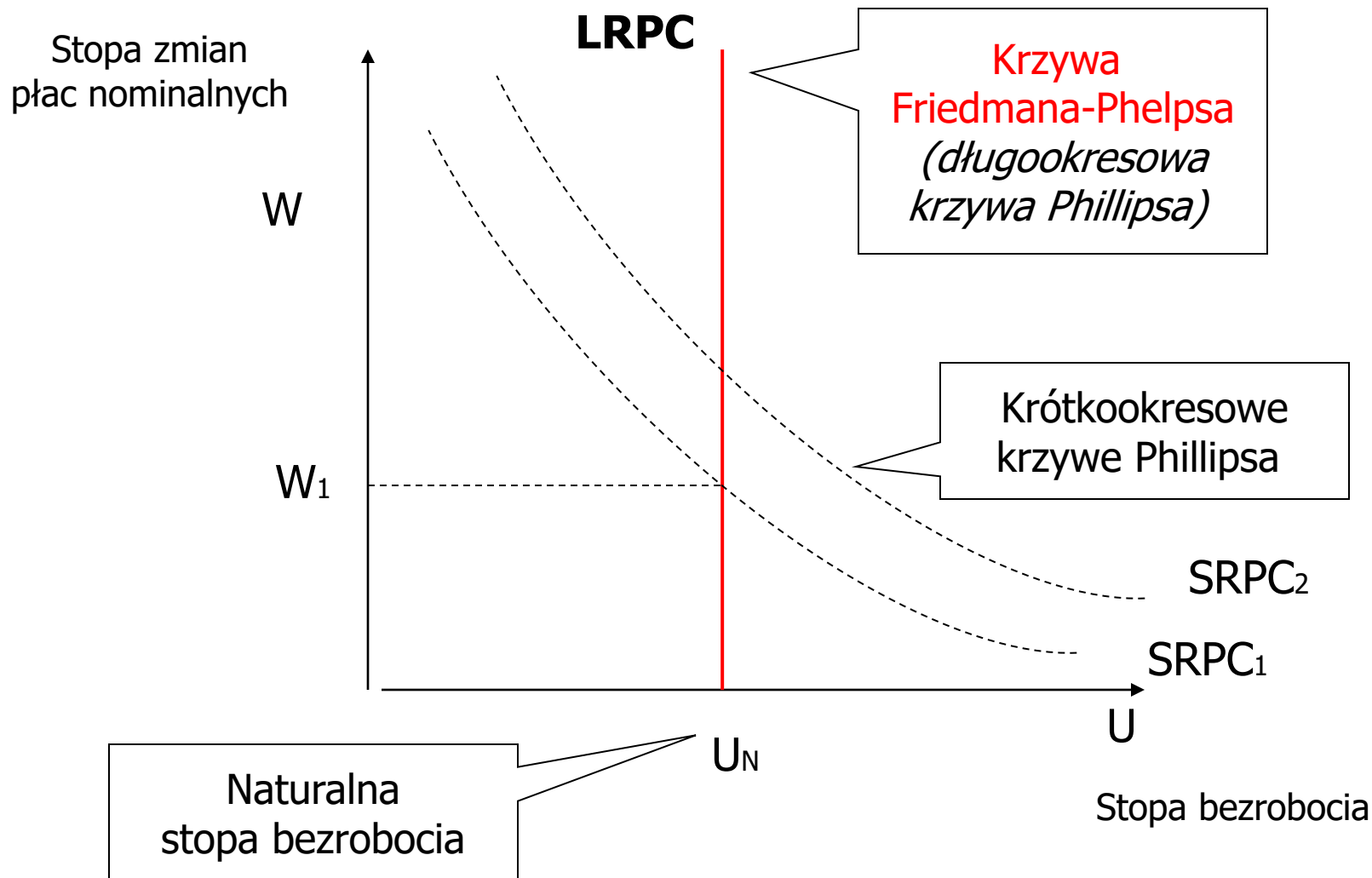
Stopa zmian
płac nominalnych

Inflacja i bezrobocie w Stanach Zjednoczonych w latach 1964 - 1992

Krzywa Friedmana-Phelpsa (długookresowa krzywa Phillipsa)

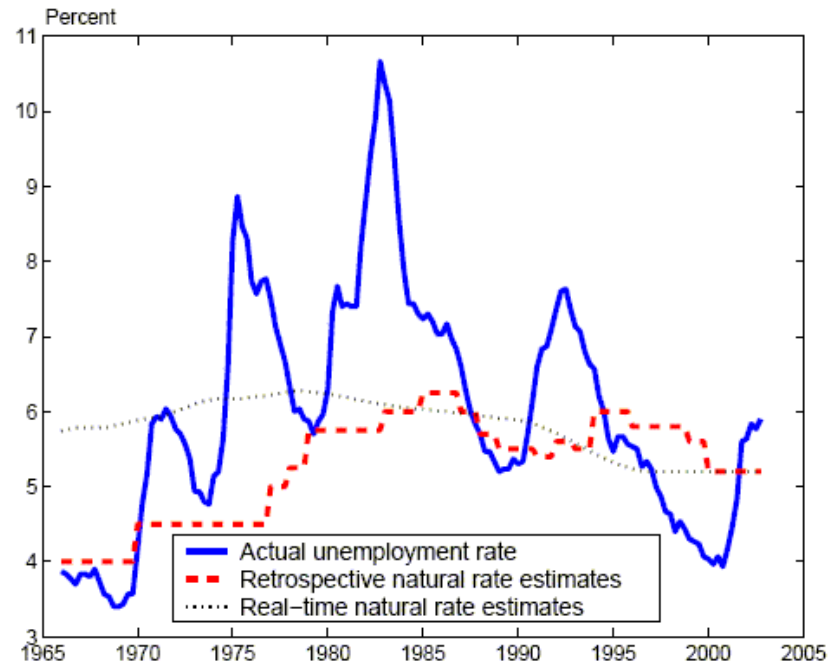

Naturalna stopa bezrobocia (NRU)

NRU (Friedman) – poziom bezrobocia przy którym każdy, kto chce pracować za płacę równą produktowi krańcowemu (swojej pracy) znajduje pracę.

NRU (Samuelson) – stopa bezrobocia, przy której naciski na płace pozostają w równowadze, nie powodując ani wzrostu, ani spadku inflacji.

NRU (Barro) – przeciętna stopa bezrobocia występująca w gospodarce (zależna od przeciętnej stopy odstępowania od pracy i stopy podejmowania pracy).

Friedman:

Nie dysponuję żadnym liczbowym szacunkiem stopy bezrobocia, która odpowiadałaby obecnie stopie naturalnej w USA. Sądzę, że stopa ta podniosła się od początku lat 70-tych z powodu zwiększonej interwencji na rynku siły roboczej.